

Nro. 31.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Octobernek 15-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

*A' Fő Hadi Cancellariától a' Bétsi Udv. Ujjságban
ki-hirdettetett tudósítások: — „*

(A' Gen. Frölich' táborától.)

„Cs. K. F. M. Lieutenánt B. Frölich, egy idővel ez előtt oly rendelést vévén, hogy egy szükséges számú sereggel Déli Olosz ország felé előnyomuljon, és mind a' Toskánai, mind a' Romai vidékekenn, az egy idő óta meg-bomlott tsendességet és rendet állítsa helyre: most már az ezen foglalatosfágoknak el-követése alatt elő-

H h

fordult hadi-történeteknek megírásával, Gr. *Stahremberg* fő Hadnagyot, ide Bétsbe küldötte a' nevezett F. M. Lieutenánt; —

„Irja, hogy minekutánna a' vezérlése alatt lévő seregből, *Florenziába*, *Livornóba*, és *Bologna*ba, a' hol is ő a' néptől mindenütt, a' Cs. Királyi Felséghez és a' Nagy Hertzeghez viseltető hajlandóságnak és szerzetnek bizonyos kiutatása által fogadtatott, örző tsoportokat rendelt volna ki, maga az után a' seregnek több részével, a' Pápa' vidékeire bé-indúlt. — *Roma* felé való további útjában, a' *Toskánai* és Cs. Királyi fegyveresek által már az előtt el-véttetett *Perugia* és *Civita-Castellana* nevü várakat, fegyveresekkel meg-rakta, az után az Avangárdával *Pechtold* nevü Májort *Ronciglione*hoz siető marschal előre küldötte, hogy a' *Nauendorf* Hufzár Reg.je béli *Lizau* nevü Kapitánynak, a' ki ott 5 tzug Hufzársággal és egy Arretinusok' 's-Romaiak' Insurgens tsoportjával, magát, a' nagyobb számu ellenség ellen már régtől fogva védelmezte, vigyen segítséget. —

„Sept. 18-dikánn maga F. M. Lieutenánt *Frölich* is megérkezett a' sereg' több részével *Ronciglione*hoz, fő hadi szállását ott meg-szállította, a' körül fekvő helyekbe szélső polztokat rakatott ki, a' vidéket recognoscérozta, és egy *Anglus* hajóval, a' mely a'-tájjon a' tengerenn volt, egyetértőlog igyekezett dolgozni. —

„A' Frantziák meg-támadták 21-dikben *Monte-rotondónal* a' Neapolitánusokat, kiknek Generalisoktól a' dolog felöll F. M. L. *Frölich* tudossittatván, azonnal lovas és gyalog segítő tsoportot küldött oda, melyet is a' Frantziák látván, 'sattól tartván, hogy a' *Ponte-mole* töllök el-véte-
tik, 's-az útjok *Roma* felé el-vágatik, polztjo-

kat oda hagyták, és útjokat Roma felé vették. — Az után a' Neapolitánusok is ujra el foglalták a' Monte-rotondo kastélyát. — 22-dikben, Roma, Civita-vechia, és Cornetto felé, recognoscérozta Gen. Frölich az ellenséget, a' hol ezt minden posztjainn meg támadta, és hátra nyomta; melynek alkalmatosságával a' mi szélső posztjaink egész Cornetto, Orivolo, Capranica és Storta vidékeikig elő nyomultak. —

„Ily hasznos fordulások után, 's-minekutána olyan hírek is érkeztek volna, hogy az ellenség a' kapitulálástól nem volna idegen, mind ezekből alkalmatosságot vett Gen. Frölich, arra, hogy a' Frantzia Komandérozót Garnier Generálist, Romának, Civita-vechiának, és Cornetto-nak fel-adására, hívja-meg. A' Frantzia Generális' felelete ez vólt: hogy néki ezen dolog felett, Hadi Tanátsot kellene tartani; hanem ő már külömben is, egy 21-dikben oda (Civita-vechia-hoz) érkezett Anglus hajós tsoportnak vezérjével Troubridge Commodoréval, és a' Neapolitánus seregek' Komandérozójokkal Bourcard Feldmarschallal, alkudozásba botsátkozott. — Sept. 26-dikánn egy tisztt jött Capitulazió' punktumjaival Gen. Frölichhez a' Frantzia vezértől, a' ki is fegyvert nyugvást és Demarcations lineát projektált: a' melyek közzül mind az egyiket mind a' másikat el-fogadhatatlan fel-tételnek találván Gen. Frölich, olyan feleletet adott az ellenségnek, hogy ő sem a' fegyvernyugvástra sem a' Demarcations-lineára reá nem áll, melyhez-képpelt ismét hozzá fog látni a' hadi-munkáknak folytatásokhoz. Minden felöll meg is támadta való-sággal 28-dikban és 29 dikben az ellenséget, és ötet vízlza vervén, egész Romá-á kapuing nyomult elő. Abban a' tsatában, a' mely 29-dikben Cornettótól fogva egész Civita-vechiáig az ország útonn folytattatott, az ellenség' részéről se.

kak el-fogattattak, és Civita-vechia-ig kergettettek. —

„Hanem éppen ekkor, Anglus tisztek jöttek ki a' miéink' elibe ezen városból, a' kik arról tették őket bizonyossá, hogy Commodore *Troubridge* már Capitulatzióra lépett legyen a' Coalitus Hatalmasságoknak nevekben, a' melynek ereje szerént *Roma* városza 29-dikban, az ellenség-től ki fogna üressítettetni; 's-hogy *Cornetto* és *Civita vecchia*, még azon dél-után az Anglusok által, *Róma* pedig 30-dikbann a' Neapolitánusok által, el-fognának foglaltatni. —

„A' miéink az után *Brazianót* el-foglalván, *Roma* felé a' *Tiberis* hidjáig nyomultanak elő: a' több *Romai* vidékek pedig, mint *Viterbo*, *Montefiascone*, *Perugia*, *Civata-Castellana*, *Terni*, *Nagni*, *Spoletto*, *Foligno*, és *Orbietto*, egélszen Cs. Királyi seregek által vagynak el foglaltatva.

„Az a' Capitulatzió, a' melyet Commodore *Troubridge* a' Coalitus Hatalmasságok' nevében az ellenséggel kötött, a' jövő postánn fog közönséggé tétettetni. Minthogy azonközben ezen Capitulatzióba *Ancona* nintsen bé-foglaltatva, erre nézve Gen. *Frölich* arra felé vette, némely fegyveres csoportokkal, recognoscérozás végett az útját. — „

(A' Gen. *Melas*' táborától.)

„Sept. 30-dikánn írta Gen. *Melas*, hogy az ellenség a' Génuai tenger partokon lévő posztjai közzül sokakat maga önként oda hagyott, *Morozzo* mellett pedig a' *St. Margaretha* posztjáról, a' *Württemberg* Dragonyossainak *Bodnianszky* nevü Oberstlieutnantjok által, sok holtaknak hátrahagyásával, és 5 tiszteknek 's 70 köz emberek-

nek el-fogattatásokkal, verettetett vizsgálza. — Minden ezen tenger-partokról jövő tudósítások azt erősitik továbbá, hogy az ellenség' fő hadiszállása *Finaléba* meg érkezett légyen; 's-hogy a' mostani *Olosz* országi fő *Frantzia* vezér, *Championet*, abban foglalatoskodik, hogy minden ott fekvő seregeit, *Cuneo (Coni)* mellett gyülytse öfzfze.

„Az az ellenséges sereg osztály, a' mely a' közelébbi postáan tett jelentések szerént, az *Aosta* völgyire elő nyomulván, ott a' *Bardó'* erősségét körülkerítette volt, meg-értvén *Gen. Kray*nak a' *Gen. Hadick'* segítésére való közelítését, a' nevezett erősséget sietve oda hagyta, és *Aosta* felé vizsgálza-uyomult; mely után *Gen. Kray* is vizsgálza tért azon két *Brigadák*kal, a' melyeket a' *Gen. Hadick'* segítségére vitt volt, a' *Gen. Melas'* táborához.”

Olosz Ország.

A' *Spanyol Udvar*, a' *Velentzében* lévő *Kárdinál Albaninak* *Officiális* hir-adást tétetvén a' *VI-dik Pius Pápa'* halála felől, ezen *Kárdinális* a' több ott lévő *Kárdinálisok*at azonnal öfzfze hivatta, oly véggel, hogy az ily környülállásokkal meg-törteni-szükséges dolgokat kövessék-el. —

A' *Felső Olosz országban* lévő *Kárdinálisok*, vagy *Velentzében* vagy *Paduában* fognak, a' *Conclave* tartás végeti, öfzfze gyülekezni. — A' tulajdon *Püspökségeikben* lévő *Kárdinálisok*on kívül — *Kárd. Albani, Caraffa, Pignatelli, Antonelli, Archetti, Braschi-Onesti, Maury, Gonzaga, Dugnani, Flangini, Velentzében* — *Borgia, Doria Antal, Doria Josef, York, Levizzany, Kaprara, Páduában* — *Somaglia, Bresciában* — *Caran-*

dini, Vicenzában — *Lorenzano*, Parmában — *Mattei*, Roverella, és *Colcagnini*, Ferrarában — *Zelada* és *Renuccini*, Florencziában — *Ruffo*, Neapolisban — *Busca*, Palermóban — vagynak.

A' későbbi Olosz tudósítások szerént is megvalóságosult már az az eleinteni hír, hogy a' *Nápolyi* tábor a' *Spoletói* Hertzegségben lévő *Rieti* várossát, erőszakos reá-rohanás által foglalván-el, a' Neáropolitánusok a' városba bérontottak, a' Frantzia örző seregnek egy részét, és a' vélek tartott Jákobinusokat, öfzfe vagdalták. A' többek a' városi polgárok közzül, a' kik hasonló képpen a' Frantziákkal tartottak, rész szerént meg lövöldöztettek, rész szerént pedig *Aquilába* vitették, 's-az után a' város a' seregeknek, a' fel predáltatásra, által adattatott.

Sept. 9-dikénn egy hajó, a' mely Romai Jákobinusokkal volt meg rakatva, útnak akart a' *Civita-vechiai* kikötő-helyből Frantzia ország felé indulni: két *Anglus* Fregátok azután utánna eredvén, bérérték, és fenékbe lövöldözvén, elfűjlesztették. Ugyan tsak innét egy más hajónn a' Romai Consulok is hasonló-képpen el akartanak evezni, hanem, meg-intetvén a' példa által, visszsa tértek.

Ancona még mind ez ideig hathatoson ostromaltatik, noha nintsenek vár-törő ágyuk az egyesült ostromló sereggel. — Az éhség azonközben oly nagy a' városban, hogy azt a' Frantziák eddig, ha Jákobinusok nem volnának vélek-együtt ott, tsak az emberiségre való tekintetből is, által adták volna az egyesült seregeknek.

Genuében sem akar a' kövér tehének' ideje kommi képpen el következni; minden felé tsordultig tele az inség' etzetes pohara. A' Fran-

tziák a' jofzágosabb személyeket, mint kezeseket, mind Frantzia országba küldik, ezek között va-
gyon a' leg utóbbi Doge *Brignole* is, a' *Pallavi-*
cino Familiának több tagjaival együtt. Némelyek,
az olyanok t. i. a' kik Frantziákkal tartottanak,
mint kezesek, önként is el mennek vélek, hogy
javaiknak meg-történhető konfiskátzióját el-ke-
rülheffék.

Frantzia Ország.

Nem lehet azt mind elő számlálni, mely sok
féle factziók mesterkednek most *Párisban*, hogy
külömb-külömb tzelozássaikra el-juthassanak. —
Sept. 15-dikénn egy követség érkezett a' Directo-
riumtól az Öt-százak' Tanátsához; a' követség-
nek az volt a' matériája, hogy *Párisban* egy olyan
özfze-szövetkezettek' társaságára talált légyen a'
Directorium, a' mely a' Királyságnak vissza-ál-
litásába foglalatoskodik; melyre nézve azt kér-
dezi a' Directorium a' Tanátstól, hogy ezen Com-
plótnak fejeit, tsak a' közönséges Itélő-széknek
adassa-e' által? — A' Tanáts egy 5 Képviselő-
ből álló Commiffiót nevezett-ki, és erre bizta a'
Directorium' izenetének és kérdésének meg-vis-
gálását.

Sept. 20-dikánn, a' Jákobinusok egy irást
terjesztettek az Öt-százak' Tanátsa elibe, a' mely-
ben azzal vádolják Director *Sieyest*, hogy az
ő plánuma árra tzelozna: hogy az *Orleáni* Her-
tzegek között a' nagyobbik (a' ki Amérikában
vagyon) Frantzia országai Királyá tétettétvén, fe-
leségül a' *Prussiai* Király' testvér-huga adattassék
néki; hogy a' *Braunschweygi* Hertzeg, a' Frantzia
seregek' Generalissimussokká nevezteffék; hogy a'
mostani Directorok a' Király' Ministerjeivé té-
tetteffenek; hogy a' Helytartó, *Hollandiába* ál-
littassék vissza, és a' hadakozás a' három Csá-

Izári Udvarok ellen, ha t. i. ezek, az itt elő-ada-
tott plánumot el nem akarnák fogadni, *Frantzia*,
Spanyol és *Prussus* Országok által folytattaffék.

Sept. 21-dikénn ismét jött egy ujj panasz az
Öt-százak' Tanátsa elibe; ez ismét egy más ha-
talmas factzió ellen vádaskodik, azt állítván
felölle, hogy ez is minden igyekezettel a' tro-
nusnak vilzsa állításánn munkálkodik, hanem
már ez, egy Spanyol Princzet szándékozik arra
ülteui: — „

„Frantzia Ország (ilyen szavakat adnak ezen
panaszlók, ezen ő általok vadoltató factziónak
a' szájába) maga magának tartozik azzal, hogy
végre halytsa (i. e. a' Spanyol Princz iránt) ezt
a' plánumot, a' mely külömben is már még a'
mult Század' végénn is dolgozott annak végre-
halytásánn; ezen tzelra nézve hozattatott a' Spa-
nyol hajós fereg is a' *Brestti* kikötő-helybe;
Frantzia országot lehetetlen egyéb ként meg men-
teni, hanem tsak egy Spanyol Házból való Con-
stituzionális Király által, így ő a' *Mexikói* arany-
bányáknak is refzes birtokosságára fogna jutni;
így mindenek majd jól fognak menni: holott kü-
lömben egy Frantziá Princztől semmit nem egye-
bet, hanem tsak boldszuállást és ujj inséget vár-
hatni. — Mind ezek a' panaszló irások, Commis-
sió', elibe adattak meg-visgáltatás végett.“

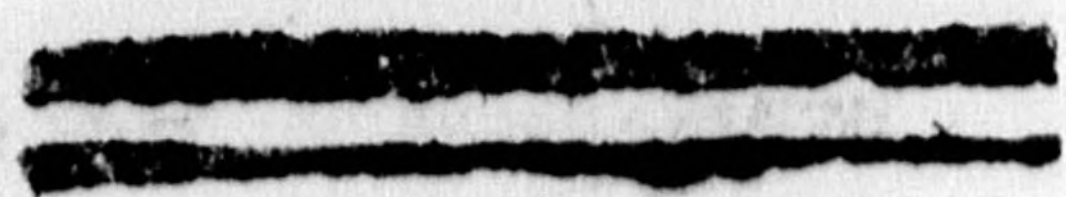
Mind ezek az árulkodások arra valók, mint
akár-ki meg-foghatja, hogy a' mostani Directorium
is, nevezetesen pedig annak leg nevezetesebb
tagja *Sieyes*, kinek tzelozásait a' factziók mind
ez ideig is ki nem tanulhatták, a' nép előtt gyű-
lölségéllé tétethessék. — Azonközben mind ez ideig
is nem egyéb lett a' következés belőlök, hanem
hogy az Öt-százak' Tanátsa, a' Képviselő *Gar-
reau'* projectálására azt decretalta: hogy mind

azok a' Ministerek , Generálisok , Directorok, és Képviselők, a' kik olyan békeesség iránt tennének vagy el-fogadnának projectomot, a' mely a' Frantzia Constitutzióinak, Frantzia ország' függetlenségének, és a' Frantzia vidékek' egélségének, ártalmas lehetne, hazájok' árulójinak lenni hirdettefennek, és halállal büntettefennek-meg.

Német Ország.

A' Régensburgban *Hannoverai* meg-hitelezett Követi fővel lévő *Báró Omteda*, olyau ki-nyilatkozatást tett, az *Angliai Király'* nevében, a' Német Birodalmi Diétánn, azon már néhány izben említett Császári F. Decretomra, a' melyben Német Ország' Rendjei, ujjantoni Contingentziának ki-állítására, és száz Romai hónapoknak fizetésére hivattatnak: hogy, ő Nagy Britanniai Királyi Felsége, ahoz-képpelt, a' mint az ő Felsége' Német tartományi feküsznek, a' melyek t. i. az ellenség' bé-üréseinek még mind ez ideig több oldalokról ki-tétettelve, és a' Német Birodalmi táborból oly megszere távozva vagynak, hogy azok ez által nem oltalmaztathatnak, az Ország' Constitutziójának ereje szerént abban az állapotban találja lenni magát, hogy a' maga Contingentziaját, és az ahoz tartozó egyebeket, tulajdon Német tartományainak és más Német Birodalmi Rend-tarsainak védelmezéseikre kéntelen ő Királyi Felsége fordítani. A' mi pedig a' Contingentzián kívül egyebeket (t. i. a' pénz béli Subsidiomot, &c.) illeti, ezen tekintetben ő Királyi Felsége is mindent kész ki-adni.

A' Német Birodalomban a' *Moguntziai* Valsztó Fejedelmi Minister *Báró Albini*, a' leg dicséretre méltóbb példa-adással megyen, a' Kárdinális *Ruffo* által Neápolisban tört katonai pályá-

futásnak ditsőlléges útján elő-felé. Ugy látszik, hogy a' *Moguntziai* Választó Fejedelmi Insurrectzió, minden más Státus-béli Insurrectziók' példáit, egész tekintetben nem csak használja, hanem annak organizálásában és sok egyéb tekintetekben sokaknál tovább megyen. A' *Moguntziai* Választó Fejedelem' Insurgens fegyveresei, egészen igazi Nemzeti Gárdiákká formáltatnak; és ők nem csak a' jelen való szempillantatok alatt, hanem, tovább is özfze-gyülekezve akarnak maradni. Az ő naponként való 10 krajtzárokból álló hó-pénzek, az *Angliai Subsidiumból* fizettetik. Arany és ezüst emlekeztető pénzek is verettetnek számokra, a' melyekkel 50-től fogva 200-zig való Forintokból álló penziók vagynak özfze köttettelve, az olyan Insurgensek' számára, a' kik magokat különösen meg-külömböztetik. A' kik ilyen arany érdempénzt nyernek, a' Választó Fejedelmi asztalnál evetkeznek minden esztendőben egyszer, Sept. 1-ső napján, u. m. a' mely naponn organizáltatott ez az Insurrectzió; a' templomban a' Választó Fejedelmi tisztviselők mellett leszen az ő ülő-helyek; és minden esztendőben a' katétrából fog fel-olvasztatni, hogy melyik mi némü hērósi tselekedet által tette érdemessé magát.

Máintznál, tsuda ha valamitől nem tartanak a' Frantziák, mivel a' napokban egészen bezárták volt a' várnak minden kapuit: bé ugyan mindent meg engedtek menni, hanem senkit ki nem botsátottak. —

Május 23-dikánn, a' Németek, kétség kívül valamit vettek volt eszekbe, a' *Frankfurtból* *Maintzba*, vásárra evezni szokott hajót, *Höchst* tájjánn meg-állitották, és a' hordókat fel-bontván, 60-vant találták olyant, a' melyek vagdalt plével voltak töltve. Az után *Höchst*höz visz.

szá viteltetvén ezen hajó, minden rajta lévő, ládák, szekrények, hámbárok, ízákok, 's-egyebek, meg-motóztattak. Más nap útnak botsáttatott *Máintz* felé, hanem az alollról fel-felé jövő hasonló vásáros hajóval szembe találkozáván, ettől azt az ujj hirt vette, hogy *Máintz*hoz senkit nem engednek már most közelíteni a' Frantziák.

Már a' Princz *Conde*' egész Emigrans Légiója is, keresztül utazott *Bavarián*, és bé-jutott a' *Swéwiai* Kerületbe. Minden levelek szerént, egészfzen telyes ez a' Légio a' jó ügy mellett való tsatázásra késztető buzgosággal, és minden felé annak ohalytását nyilatkoztatta-ki, hogy bár minden más hazájokat el-hagyott, 's-nevezetesen Német országnak vidékeinn tartozkodó Frantziák, az ő buzgoságokhoz hasonlító pátriótai hajlandosággal és betsület-szeretettel volnának fel-ruháztatva, hogy ezen lokat meg-határozó idő-pontban, ne tsak szemlélői, hanem követői is légyenek az ő jó példa-adáffoknak.

* * *

A' *Ménus*' mejjékiról, Oktob. 6-dikánna: — „
 „Egy feles számu Frantzia sereg ki-nyomult tegnap előtt *Maintz*ból a' *Nidda* mellett fekvő Cs. K. fegyveres csoporttal egyesülve lévő *Moguntziai* Választó Fejedelmi Insurgensek ellen. Az ágyuzás majd egész nap tartott; 's-a' viaskodás tegnap ismét el-kezdődött. Noha engedni kén-telenítették is végezetre a' Németek a' nagyobb erőnek: tsakugyan oly jó renddel tették hátráláffokat, hogy az el-hagyott leg feljebb két mért-földnyi földnek el-foglalalhatásával, egész nap fárasztották az ellenséget. A' *Niederradn*ál lévő hidann jöttek vissza a' *Ménus*' tulsó partjáról. Dél után *Frankfurtn*ál is ujjanton meg-mutatta magát egy kitsiny lovasságból álló Frantzia

tsoport, de estve felé már eltávozott volt on, nét. —

Béts.

A' Fels. Udv. Cancellariának egyik érdemes volt tagja, Udvari Tanácsos M. *Vlasich Mihály* Ur, ezen hónapnak 10-dikénn ki-mult a' világból.

Magyar Ország.

T. N. Somogy Vármegyének Fő Ispányát Gr. *Széchenyi Ferentz* Ur eö Excellenciáját, a' *Septemviralis Tábla*' Assessorává; és a' Dunán-túl levő Districtualis Tábla' Assessorát Csernelházai *Csernel Dávid* Urat, ugyan ezen Dist. Tábla' Praesellévé, méltóztatott nevezni Felséges Urunk.

Sopronban a' folyó Oktob. 1-ső napján tartott a' T. Nemes Vármegyének tiszt ujjító - széke *Galanthai Eszterházi Miklos* ö Hertzegségének, mint Fő Ispánnak praesidiuma alatt, számos jelen-lévőknek gyűlésében. Az első Vice-Ispánságot nagy meg-elégedéssel sok elztendőig folytattott, boldog emlékezetü *Nagy Sándor* Ur' helyébe, ezen négy érdemes Uri személyeket, u. m. Gróf *Festetics Ignätz*, Subst. V. Ispány *Potyondi Gábor*, *Veres Josef*, és *Tolna* V.megyében sok elztendőig Fő Notariusságot, a' Pesti Prov. Commissáriatusnál pedig Secretáriusságot viselt *Eötves Ferentz*, Urakat, candidalván a' Fő Ispány eö Hertzegsége, és a' három első a' magok valóztatásokról közönettel le-mondván, a' negyedik, u. m. *Eötves Ferentz* Ur választatott első Vice-Ispányá.

* * *

*Szatthmár Vármegyéből Szent - Mihály havának
14-dikénn: — „*

„Hogy a' szülék a' magok gyermekeikre jobb vigyázással légyenek, im a' tanító példa: Egy Leány gyermek módot találván a' hintókazásra, a' midön leg jobban gyakorolná ezen mulattságát, az Istálló' ajtaja reá dült, melly által a' földre borúlván, és öfzfe töretettvén, azon nyomban szörnyü halalt holt a' gyermek. Ezen szerentsétlen történet annál keservelebben esett sirankozó szüléinek, mivel azon egy gyermekek vala, reménységek pedig már a' környül állások szerént több gyermek felöltellyel meg fogyatkozott. De

„Még egy szerentsetlenség: Jéggel elegyes oly szörnyü szél-tábor támadott, a' napokban az *Apai* határban, hogy a' mely tárgyat elő utól talált, mind azt, vagy öfzve törte, rontotta, vagy más helyre ragadta, nevezetellen egy új háznak a' fedelét fel szakasztotta, és mefzfe távolságra vitte helyéből; a' mezön, a' terhes szekereket felborongatta; a' búza kereszteket a' határban szélyel szórta, hogy egy sem maradt-meg épségben; a' szölfő' hegyének nem tsak termését, de még a' karóit-is szélyel rontotta. Bizonyára ez a' haldokló század annyi szerentsetlenségeket szült ezen esztendőben, hogy a' mit eddig való folytában el-múlatni láttatott, mind azt egy rakásban okádja ki reánk mérgeffen, egy általyában utóljára: szólhatnak erre a' minden felöl történt menykö hullások, jég esők, és szüntelen való esözések, melyek miatt mai napig-sem takarhattuk-bé mezei termésünket, a' mi b^o takartatik-is, majorságunkban el-rodhad.

„*Ember térszen fogadást, eb, a' ki meg állja:*
 Császlóban egy embert meg fogadának Dinye-
 Csösznek, oly alkuval, hogy élelmét-is ki fogják
 szolgáltatni; de ebben a' Csösz nagy fogyatkozá-
 sokat tapasztalván, boszúságában azt találta fo-
 gadni, hogy: *a' menykö üsse meg ötöt, ugymond,*
ha többé a' Dinyét fogja örzeni. Ezen fogadását
 mindazáltal a' Birák sok szép ígéretekkel, és
 íjlesztésekkel-is a' Csöszszel el felejtetvén, ez ismét
 előbbeni hivatalához lát, 's azonban alig telig
 beli negyed nap: *mog üti a' Csösz a' menykö,* és
 a' vele együtt ülő pajtásának is le üti a' botsko-
 ra otát, de oly szerentsésen, hogy mind kettő
 életben maradott. Azólta a' Csösz azt álmodta,
 hogy negyedik napra ismét meg fogná ütni a'
 menykö, meg latjuk miként telyesedik álma, 's
 a' szerént meg is küldjük.

* * *

Szigeth (Marmarosban) 18. Sept.

„*Mantua'* meg vételiért szép öröm innep tartat-
 tott mi nállunk mind a' Catholicusok mind a' H.
 Vallás tételt Tartók' résziről. E' folyó hónap-
 nak 8 dik napján tartatott a' Catholicusoknál,
 minden Valláson lévőknek és a' T. Vármégye
 T. Rendeinek népes jelenlétekben a' *Te Deum* ;
 egy prédikáció és egy Oratio is köz kedvességgel
 mindattatván. Estve szép illuminatiók, a' dolog-
 hoz illő meg vilagosított irásokkal, voltak; mely
 is első dolog nállunk annyiban tudnillik, a' me-
 nyiben a' Város' fő utzája minden Házaknál il-
 luminaltatott. Különösen pedig a' Vármégye
 Háza, 's Meltós. Refr. *Pogány Lajosne,* ö Nagyságáé,
 és másoké. T. Első Al Ispány *Szaplontzai Jó-*
sef Ur igen szép 's kellemetes bált is adott. Vol-
 tak ivások a' Fges. Királyért 's Királyi Házáért,
 a' Mulzka és Anglus Felségekért, K. Hertzeg *Ká-*
volyért, K. Hertzeg Palatinusunkért, Gr. *Suwa-*

rovért, Fegyvertármester Krayért, és sok másokért. — Bár ihatnánk már a' ditső 's Fels. Királyunknak hasznos győzedelmes bekeffégért is!! — Következendő Vasárnap, u. m. 15. Sept. a' H. Vallás tételt Tartok' tartottak hálaadó Isteni Tiszteletet egy prédikációval 's egy orációval melyek közönségesen tetszettek, 's szép harmóniás énekléssel, mellyet a' Deákok tettek. Jelen volt itt igen szép gyülekezet minden rendbéliek között; jelen voltak a' T. Vármegyének T. Alispányai és öfzfe gyülekezet Rendei, a' T. Királyi Adminiftrationának is majd minden Tisztei: mely meg bizonyítja, hogy nállunk a' különböző Vallásuak közt igen szép egyet értés virágzik; és ez sok más dolgokból is bizonyos. — Szinte elfelejtém irni, hogy 8. dik Septemberben hatalmas ágyu durrogások is voltak. —

* * *

Toth Vasonyban, Okt. 2. — „

„Nem álhatom meg hogy hirül ne adjam, a' M. Kurirnak, hogy Veres-Berényi Predikátor Tiszteletes *Fábián Josef* Urat, mostanában, azon jó szivéért, hogy *Raff György Krisztián* Urnak Természet Historiáját, (*Historiam Naturalem*) Németből Magyar fordította, és a' maga tulajdon költségénn, Nemzetéhez, kivált kisdedeihez viseltető szeretetéből, ki adta, egy, tulajdon nevét elhalgató, de Nemzetét szerető (a' mint gyanithatni valamely Veszprémi Tiszt. Szerzetes Rendből való) Hazafi, im e' rövid; de szép és fontos epigrammaticum encomiummal tisztelte meg:

*Raff, Josephe! facis Fábján sermone loquatur
Hunno, Te dignum, quod Tibi munus erit?*

Hungare! dives opum, versori pone columnam.
 Pone! Fac ut Saxum talia fronte gerat:
 Josepho Fabián, fuerat qui pubis amator,
 Qui fecit, sit Raff Hungarus, hocce dico!
 Hungare dives opum versori talia pone:
 Insculptum! cordi nomen ut ipse feram.

Mellyeket az említett T. Ferfiúnak egy barátja, a' deákal nem értőknek kedvéért így próbált magyarul ki tenni:

Fábián! általad a' Magyar meg érte
 Hogy Raff nyelvén szoljon. Mi jutalmad érte?
 Gazdag Magyar! e' hiv Fordító' dízére
 Tégy oszlopot, 's ird ezt a' homlok kövére:
 Fábián! hogy Raffot meg szollattad velem
 Szeretvén fiaim, néked ezt szentelem:
 Ezt tedd gazdag Magyar! és ezt el is várom
 Én pedig a' nevét szivembe bé záróm.

„Kivántam tehát ezt a' Kurirnak azért tudtára adni, hogy ezen deák és Magyar verseket, a' Magyar Kurir táskájába tetesse. Vagyok, &c. — „

„Kazay Gábor.